

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แรงจูงใจและความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท

ผู้เขียน นางสาวสวัสดิ์ เทียงธรรม

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัทราภรณ์ พุ่งปันคำ ประธานกรรมการ
อาจารย์ สมบัติ สกกุลพรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคจิตเภทเป็นโรคเรื้อรัง มีแนวโน้มในการกลับเป็นซ้ำสูง การรักษาด้วยยาต้านโรคจิตเป็นวิธีการรักษาอันดับแรกที่สามารถลดความรุนแรงของอาการทางจิต และป้องกันการกลับเป็นซ้ำในผู้ที่เป็นโรคจิตเภทได้ ดังนั้นการให้ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาจึงมีความจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทมีอาการทางจิตทุเลา ป้องกันการกลับเป็นซ้ำ และลดจำนวนครั้งในการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การศึกษาเชิงพรรณนาเพื่อหาความสัมพันธ์ครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการรักษา ความร่วมมือในการรักษาด้วยยา และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการรักษากับความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยจากจิตแพทย์ว่าเป็นโรคจิตเภทซึ่งมารับยาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา ราชนครินทร์ จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) แรงจูงใจในการรักษาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท และ 3) ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท แบบวัดแรงจูงใจในการรักษาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .92 ทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 ส่วนแบบวัดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ทดสอบค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าคูเดอร์ ริชาร์ดสัน-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 วิเคราะห์ข้อมูลโดย สถิติเชิงพรรณนา และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แรงจูงใจในการรักษาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทอยู่ในระดับดี ร้อยละ 93.3 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 138.4 (SD = 21.1) ส่วนความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทอยู่ในระดับดี ร้อยละ 82.3 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.9 (SD = 1.5) แต่พบว่า แรงจูงใจในการรักษาไม่สัมพันธ์กับความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท

ผลการศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า แรงจูงใจไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทซึ่งแตกต่างจากการทบทวนวรรณกรรมในผู้ที่เป็นโรคเรื้อรังอื่น ดังนั้น การศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ที่เป็นโรคจิตเภทจึงมีความจำเป็นเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทต่อไป

Independent Study Title Motivation and Medication Adherence Among Persons with Schizophrenia

Author Miss Sawat Teangtum

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Patraporn Tungpunkom	Chairperson
Lecturer Sombat Skulphan	Member

ABSTRACT

Schizophrenia is a chronic illness and more likely to be relapsed. Antipsychotic medication is a drug of choice to reduce psychotic symptoms and prevent relapsing rates in persons with schizophrenia. Therefore, medication adherence among persons with schizophrenia is necessary in order to improve clinical outcomes, relapse prevention, and reduce hospitalization. The purpose of this descriptive correlational study was to determine the treatment motivation, medication adherence, and the relationship between the treatment motivation and medication adherence among persons with schizophrenia. The sample was purposively selected which consisted of 300 persons with schizophrenia diagnosis receiving an outpatient service at Nakhon Ratchasima Rajnagarindra Psychiatric Hospital, Nakhon Ratchasima Province. The questionnaires consisted of 3 parts: 1) Personal data, 2) Treatment Motivation Questionnaire (TMQ), and 3) Medication Adherence Inventory. Content validity index (CVI) was obtained to check content validity of the TMQ which was .92. The reliability obtained by Cronbach's alpha coefficient was .77. The reliability of the Medication Adherence Inventory obtained by

Kuder Richardson-20 was .82. Data were analyzed by using descriptive statistics and Pearson product-moment correlation coefficient (r_{xy}).

The results revealed that treatment motivation among persons with schizophrenia was at a high level with a percentage of 93.3 ($\bar{X} = 138.4$, $SD = 21.1$); medication adherence among persons with schizophrenia was also at a high level with a percentage of 82.3 ($\bar{X} = 4.9$, $SD = 1.5$); however, treatment motivation was not correlated to medication adherence among persons with schizophrenia.

This finding, thus, suggested that the motivation is not the related factor of medication adherence among persons with schizophrenia, which is different from other chronic illnesses based on review literature. Therefore, the study of other related factors should be continued in order to plan for enhancing the medication adherence for persons with schizophrenia.